

BU ÇOCUKLAR NEDEN DOYUMSUZ OLDU?

Hangi çizgi film hayatınızda ilk uçurtma uçurduğunuz gün kadar iz bıraktı, ya da bayram kutlamalarınız kadar, ya da bisiklete binmeyi öğrenip arkadaşınızdan “bi’ tur” aldığınız kadar?

Çağımızın güncel sorularından biri bu. Nedenini bilmediğini söylese de çoğu ebeveyn, bilip de kulağının üstüne yatanlar var.

Bu konuda çuvaldızı çocuklara değil, kendimize batıralım bence.

Acaba ebeveynler doyumsuz değil mi hiç? Peki ya doyumsuzluğu farkında olmadan kendimiz aşıyorsak çocuklarımıza?

“Biz çocukken böyle değildik” diyen -ben dahil- pek çok ebeveyn, acaba kendi çocukluğundaki anne-babalar gibi bir tutuma sahip mi günümüzde? Bizler sokakta oynarken saatlerin nasıl aktığını fark etmiyorduk. Hafta sonlarında ailemizle yaptığımız piknikleri, sabahtan akşama top peşinde koştuğumuz ya da ip atlayarak geçirdiğimiz vakitleri kendi çocuklarımıza yaşatmak için ne kadar fırsat oluşturuyor, ne kadar zaman ayırıyoruz acaba şimdi?

Yoksa hafta içi çalışıp hafta sonunu da alışverişe ayıran, çocuğunun gözü önünde en çok yaptığı eylem tüketim ve alışveriş olan örnekler miyiz biz de?

Bir tane B marka bebeği olan kızı ikinciye isteyince, “buna ihtiyacın var mı?” diye soruyor mu hiç çocuğuna annesi?

Ya da bir çocuğuna ayakkabı aldığı anda diğerine almadan durabiliyor mu? “Senin var, onunki küçülmüştü, seninki küçülünce de sana alacağız” diye anlatıp sabretmeye alıştırtıyor mu çocuğunu mesela?

Yoksa, “param var, rahatım yerinde 2-3 çift fazla ayak-

kabıdan ziyan gelmez, ağlamasıyla uğraşacağıma alırım gitsin” mi diyoruz?

Ya da üç tane M marka arabası olan oğluna, dördüncüyü istediğinde, “bunu kendimize almak yerine olmayan birine hediye edelim, ne dersin?” deyip, çocuğa eliyle yardım yapma fırsatı veriyor mu babası?

Paylaşmayı, cömertliği, başkalarına iyilik yaparak mutlu olmayı yaşaması için imkan oluşturuyor muyuz çocuklarımıza?

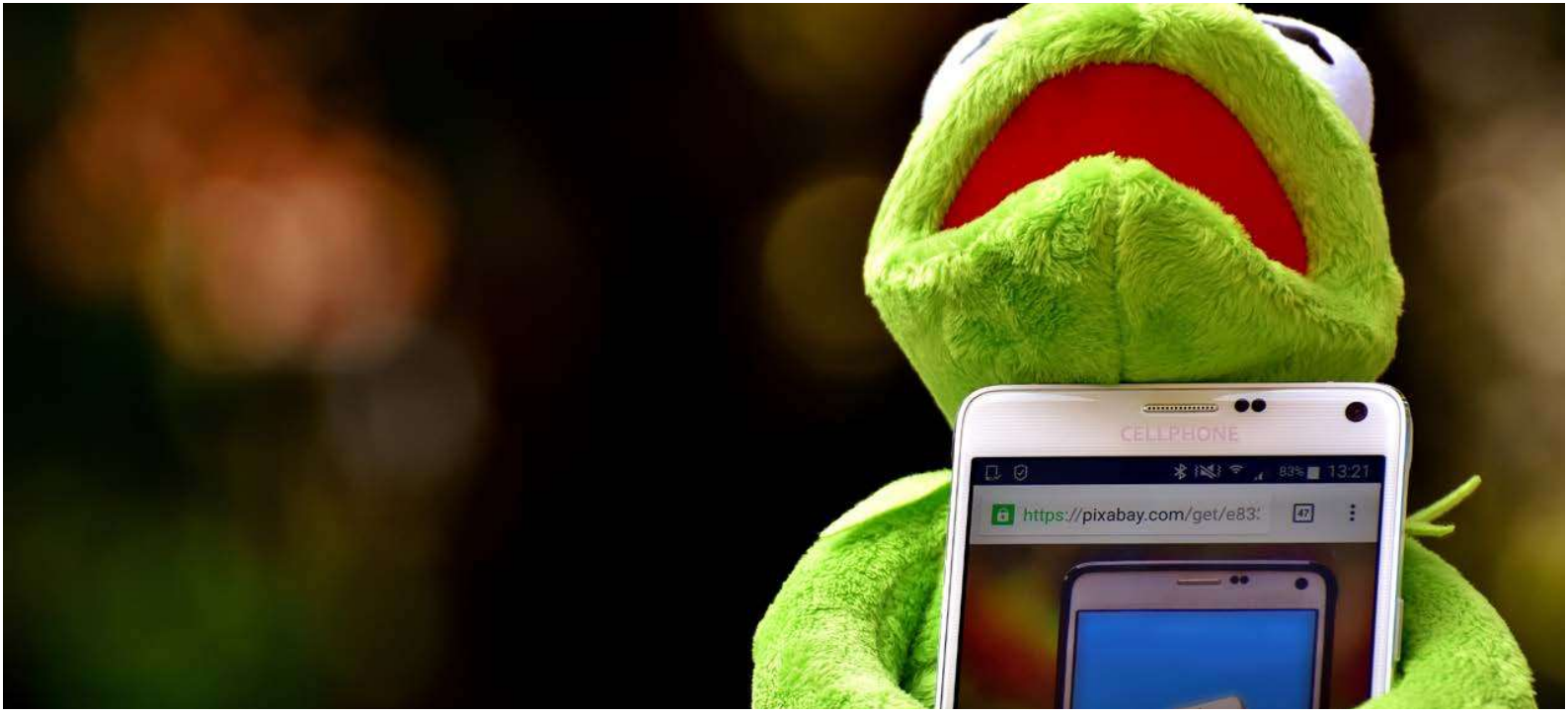
Hediyeleşmenin sünnet olduğunu söylüyor muyuz mesela? Eliyle hediyeler hazırlayıp, kendi emeğinden ya da malından paylaşmaya teşvik ediyor muyuz?

Yoksa bunların yerine “tek çocuğum; kaç yıl daha oyuncakla oynayacak ki, ne isterse alayım, akli kalmasin” mi diyoruz?

Hangimizin aklında, zamanında ülkede sınırlı sayıda bulunan B...e evleri, ya da pili iki dakikada bitse bile varlığı yeter diye düşündüğümüz uzaktan kumandalı arabalardan biri kalmamıştır acaba? Mutlaka vardır bu imkanlara sahip olanlar da; ama içinde ukde kalmış olanımız çoğunluktadır. Belki de çocuklarımızın içinde de kalmasin diye böyle davranıyoruz şimdi; ama sonuçta bakılırsa pek de iyi etmiyoruz.

Acaba ne istersek alınca, akli kalmayacak, gözü doycak mı çocuğumuzun? Yoksa evde duran “çok istediği?!” ama “nedense?!” kullanılmayan oyuncaklar yığınınına değersiz bir ek daha mı yapılmış olacak?

Bir de saydığınız o kadar paraya rağmen, hâlâ o kadar eş-

yayla oyuncakla değil, sizinle oynamak istiyor, değil mi?

Eh, bu çağda hele de büyük şehirlerde vaktimiz az tabii hepimizin. Zaten televizyon, tablet, telefon, bütün o oyuncaklardan daha çok oyalıyor çocuğu.

Oysa oyuncacı, tableti, bilgisayar oyununu bolca almanız, onu daha iyi bir çocuk yapmayacağı gibi, sizi de daha iyi bir ebeveyn yapmayacak; inanır mısınız, onları çok isteyen çocuğunuzun gözünde bile böyle...

Tam istediği anda almadığınız tek bir oyuncak yüzünden, "kötü anne!", "kötü baba!" deyiverecek size. Ya da itip vuracak, surat asacak, tavır yapacak...

Çünkü bir gardırop dolusu kıyafeti olup giyecek hiçbir şey bulamayan?! annenin, ya da en son model telefonunu alalı iki ay olduğu halde yenisi çıktığı için telefonunu değiştiren babanın çocukları da bir oda dolusu eşya sahibi olacak; ama yine de "bir tane güzel oyuncacı" olmayacak...

Çocukları (ya da kendimizi?) gezmeye diye alışveriş merkezine götürürsek her hafta, gözü içerde değil dışarıda, yani elindekinde değil vitrinde olmaya alışacak elbette onlar da.

Durum öyle vahim ki aslında, üniversitedeki oğlu son model ısırılmış elmalı telefon alabilsin diye, asgari ücretiyle senet ödeyen anneler gördüm. Yine de halinden memnun değilmiş oğlan. Bu sefer timsahlı marka kıyafet alabilmek için kredi kartına borç yapmış. Kart

da teyzesinden izinsiz aldığı kredi kartı. İki kız kardeş, kalbi aç bir tek çocuğu doyurmak için, karınları aç yaşıyorlar. Yoksa az kalmış, ya haciz dayanacak kapıya iki tişört yüzünden, ya da hapse girecek koca kadın...

Neden doymuyor bizim çocuklarımız bu kadar çok eşyaya rağmen?

Çocukları mutlu eden şeylerin eşyalar değil, paylaşımlar olduğunu gözden geçiriyoruz çünkü. Bir video görmüştüm internette, çocukların en mutlu oldukları anları onlara soran. Kameradan izleyen bütün veliler, çocuklarına aldıkları en büyük hediyeyi verdikleri günü söylemesini bekliyorlardı çocuklarının. Oysa cevapların hiç ilgisi yoktu eşyalarla. Kardeşiyle oyuncak yaptığı, babasıyla tiyatroya gittiği, gölde balık avladığı, ilk madalyasını aldığı anlar en mutlu anlarıydı, en kalıcı anlarıydı çocukların.

Kendi çocukluğunuzu düşünün. En mutlu olduğunuz an hangisiydi?

Bütün ailenizle paylaştığınız saatler mi, yoksa televizyona baktığınız zamanlar mı?

Hangi çizgi film hayatınızda ilk uçurtma uçurduğunuz gün kadar iz bıraktı, ya da bayram kutlamalarınız kadar, ya da bisiklete binmeyi öğrenip arkadaşınızdan "bi' tur" aldığınız kadar?

Maalesef şimdi bisikletler bile alındıktan sonra bir köşede paslanabiliyor. Eskiden bir mahalle çocuğun bir

Kadın ve Aile

ZEYNEP DÖNMEZ

tane bisikleti vardı, ama hepsinin bisikleti varmış gibi mutluydular. Şimdi ise bir mahalle dolusu bisikletli çocuk var; ama her çocuk diğerinin bisikletiyle kendisinin-kini kıyaslayıp, mutsuz olacak bir eksiklik bulabiliyor. Kısacası hiçbir şey yetmiyor. Bisikletler depoya kalkıyor, arkasından hoverboard istekleri patlak veriyor...

Bu bitmek bilmeyen isteme haline "kalp fakirliği" diyorlarmış. Ne acı, değil mi? Her şeyi var; ama onun kalbine sorsan, hep fakir.

Maalesef çocuklar maddî ihtiyaçtan değil, manevî ihtiyaçtan fakir oluyorlar ve eğer en büyük zenginliğin eşyaya sahip olmakta değil, eşyayı kullanarak yapılan iyi işlerde olduğunu öğretemezsek onlara, kalpleri gittikçe daha da fakirleşecek. Biz yaşadıkça, onların alışveriş isteklerini söndürmek için daha çok almak zorunda kalacağız.

Diyelim ki imkânımız çok ve aldık. O zaman ne olacak peki?

Hayatta bir şey elde etmenin hep böyle kolay olduğunu sanacaklar... Her istedikleri şeyin her zaman gerçekleşeceğini zannedecekler. Oysa maddî isteklerini siz karşılasanız, hatta kendisi çalışmaya başlayıp para kazansa ve kendisi karşılasa bile, işinde ya da özel hayatında istediği bir şeyi başarmak için gereken emeği harcamak, zor gelecek ona.

Hatırlayın! Kendiniz bu kadar kolay elde etmediniz hiçbir şeyi. Kiminiz bir oyuncak bebek almak için aylarca okuldaki karne notlarınızı yüksek tutmaya çalıştınız; kiminiz bütün yaz bir ustanın yanında çıraklık ettiniz, getir götür yaptınız, kiminiz limonata sattınız harçlık alıp bisiklet sahibi olabilmek için...

Acı bir hikaye daha duydum geçen gün: İstanbul Teknik Üniversitesinin kıymetli bir mühendislik bölümünü kazanan, bitirince iş garantisi olacak bir gencimiz, üç vesaitte binerek okula gitmek zor geldiği için bölümü okumaktan vazgeçmiş. "Okul benim ayağıma gelecek" demiş, evinin yakınındaki bir fakültenin yarı puanlı bir bölümüne kayıt yaptırmış. Mezun olup yıllarca iş bulamayınca, pişmanlık için çok geçmiş artık.

"Tembel" dediniz bu çocuğa kiminiz içinizden, değil mi?

Şimdikilere tembel diyoruz ya, biz alıştıyoruz tembelliğe onları, hepimiz biliyoruz aslında. Sorumluluk vermiyoruz onlara, verdiğimizde ise yerine getiremedikleri, hak etmedikleri halde "aferin"lere, iltifatlara, hediyelere boğuyoruz onları.

Farkında mıyız, gerçekten BOĞUYORUZ ONLARI... sunduğumuz imkânlar o kadar çok ki, onların arasından kafalarını kaldırıp nefes almalarına engel oluyoruz. Kendi yollarını, çözümlerini aramalarına en çok biz köstek oluyoruz.

"İcatlar ihtiyaçtan doğar" ya hani, bizimkilerin hiçbir ihtiyacı olmadığı için, herhangi bir şey icat etmeye çalışmalarını da boşuna bekler dururuz böyle...

Bütün bu rahatlığın sonucunda ne mi oluyor? Anne-babasına eski zamanlardakinden çok daha uzun yıllar boyu bağımlı olan, egosu büyümüş ama kendisi büyümemiş ergenler, yetişkinlikle çocukluk arasında kalıyorlar. Ne kendilerine yeterince güvenip ailelerinden kopabiliyor, ne de her şeyi kolay elde etmenin verdiği suni ve aşırı özgüvenleriyle duvara toslayınca, uğradıkları hayal kırıklığından kurtulup tek başlarına hayata atılabiliyorlar.

Gittikçe düşen yaş ortalamalarıyla depresyona girmiş gençler görüyoruz. Tahsilinde, işinde, evliliğinde mutsuz, doyumsuz....

Duralım, düşünelim, kendimizi eleştirelim. Çocuğumuzun bir halinden memnun değilsek, ilk nedeni kendimizde arayalım; düzeltmek için kendimizden başlayalım.

Tüm ebeveynlere, en çok da kendi anneme, sevgi ve hürmetlerle...